

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

عنوان:

بررسی ارتباط سلامت روان و کیفیت زندگی بقا یافتگان از کووید-۱۹ در
بیمارستان‌های منتخب دانشگاه علوم پزشکی تهران سال ۱۴۰۰

پایان‌نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد
در پرستاری

نگارنده:

حامد خسروی

استاد راهنما:

دکتر لیلا صیادی

استاد مشاور:

دکتر اسماعیل محمد نژاد

۱۴۰۰

چکیده فارسی:

زمینه: بهبودیافتگان از کووید-۱۹ به دلیل تجربه بیماری، بستری و شرایط سخت ناشی از آن در معرض دیسترس‌های روانی بیشتری می‌باشند. ابتلا به بیماری‌ها همچنین می‌تواند بر کیفیت زندگی بیماران تاثیر گذار باشد. پرستاری از این بیماران تنها محدود به مبتلایان بستری در بیمارستان نیست و توجه به وضعیت سلامت روان و کیفیت زندگی بیماران از جمله نقش‌ها و وظایف پرستاران به شمار می‌رود. این مطالعه با هدف تعیین ارتباط سلامت روان و کیفیت زندگی بقایافتگان از کووید-۱۹ در بیمارستان‌های منتخب دانشگاه علوم پزشکی تهران سال ۱۴۰۰ انجام گردید.

روش: این مطالعه یک مطالعه توصیفی همبستگی و مقطعی است که در آن سلامت روان و کیفیت زندگی ۲۷۶ بقایافتگان از کووید-۱۹ که در فاصله اسفند ماه ۹۸ تا تیرماه ۹۹ در سه بیمارستان امام خمینی (ره)، شریعتی و بهارلو بستری بودند مورد بررسی قرار گرفت. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک و بالینی، پرسشنامه سلامت عمومی ۱۲ گویه‌ای و نیز پرسشنامه کیفیت زندگی ۳۶ گویه‌ای جمع آوری شد. پرسشنامه‌ها به صورت الکترونیکی برای شرکت کنندگان ارسال می‌شد تا آن را تکمیل کنند. تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS16 در سطح معنی داری ۰/۰۵ انجام شد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که نمره سلامت عمومی (سلامت روان) مشارکت کنندگان در این مطالعه یکسال بعد از کووید-۱۹ برابر با $2/75 \pm 6/26$ بوده و ۲۳۱ بقایافته از کووید-۱۹ (۸۳/۷٪) نمره بیشتر از ۳ داشته‌اند. در خصوص کیفیت زندگی نتایج نشان داد که ابعاد انرژی و نشاط، و سلامت عمومی، به ترتیب با میانگین ۵۳/۳ و ۵۴/۷۱ (از ۱۰۰ نمره) پایین‌ترین نمره را داشتند. همچنین محدودیت‌های ایفای نقش ناشی از وضعیت سلامت جسمانی و محدودیت‌های ایفای نقش ناشی از مشکلات هیجانی به ترتیب با فراوانی ۵۳/۵۳٪ و ۵۷/۳۷٪ نیز کمترین فراوانی بعدی را داشت. بین سلامت روان و تمامی ابعاد کیفیت زندگی ارتباط معکوس وجود دارد بطوریکه با بدتر شدن وضعیت سلامت روان در بقایافتگان کووید-۱۹ نمره کیفیت زندگی آنها کاهش می‌یابد. همچنین با افزایش یک واحد در نمره سلامت روان بهبودیافتگان، نمره کل کیفیت زندگی آنها ۰/۴۹۸ کاهش نشان داده است.

بحث و نتیجه گیری: نتایج مطالعه نشان داد که وضعیت سلامت روان درصد زیادی از بقایافتگان کووید-۱۹ دچار اختلال بوده و همچنین ارتباط معنی دار و معکوسی بین نمره کل سلامت روان و ابعاد کیفیت زندگی و نیز نمره کل کیفیت زندگی آنها وجود دارد. توجه به مشکلات سلامت روان بقایافتگان از کووید-۱۹ توسط کارکنان نظام سلامت بخصوص پرستاران و نیز اتخاذ راهکارهای حمایتی برای آنان از اولویت‌هایی است که باید مورد توجه قرار گیرد. حمایت روانی از این افراد می‌تواند سلامت روان آنها را بهبود بخشیده و به طور غیر مستقیم منجر به افزایش کیفیت زندگی آنها شود.

کلمات کلیدی: سلامت روان، کیفیت زندگی، بقایافتگان کووید-۱۹

Teheran University of Medical Sciences
School of Nursing Midwifery

**Assessment of relationship of mental health and quality of
life of COVID-19 Survivors in selected hospitals of Tehran
University of Medical Sciences, 2021**

"A thesis submitted as partial fulfillment of the requirements for Master of
Science (MSc) Degree"

In Medical –Surgical Nursing

By

Hamed Khosravi

Supervisor (s)

Dr. Leila sayadi

Consultant(s)

Dr. Esmaeil Mohamadnejad

2021

Abstract:

Introduction: Survivors from Covid-19 are more prone to psychological distress due to their experience of illness, hospitalization, and severe conditions. Diseases can also affect patients' quality of life. Nursing of these patients is not limited to hospitalized patients and paying attention to the mental health status and quality of life of patients is one of the roles and responsibilities of nurses. The aim of this study was to determine the relationship between mental health and quality of life of Covid-19 survivors in selected hospitals of Tehran University of Medical Sciences in 2021.

Method: This study is a cross-sectional study in which the mental health and quality of life of 276 survivors of Covid-19 who were hospitalized in three hospitals of Imam khomeini, Shariati and Baharloo between February 2020 and July 2020 were examined. Data were collected by using demographic and clinical information questionnaire, 12-item general health questionnaire and 36-item quality of life questionnaire. Questionnaires were sent electronically to participants to complete. Data analysis was performed using SPSS16 software at a significance level of 0.05.

Findings: The results showed that the general health (mental health) score of the participants in this study one year after Covid-19 was equal to $6/26 \pm 2/75$ and 231 survivor of Covid-19 (83.7%) score more than 3 they had. Regarding quality of life, the results showed that the dimensions of energy and vitality, and general health, had the lowest scores with an average of 53.3 and 54.71 (out of 100 points), respectively. Also, the limitations of role-playing due to physical health status and the limitations of role-playing due to emotional problems with frequencies of 55.53 and 57.37 (out of 100 points) had the next lowest frequency, respectively. There is an inverse relationship between mental health and all aspects of quality of life, so that with the deterioration of mental health status in Covid-19 survivors, their quality of life score decreases. Also, with an increase of one unit in the mental health score of the recovered, their total quality of life score has decreased by 0.498.

Discussion and conclusion: The results of the study showed that the mental health status of a large percentage of Covid-19 survivors is impaired and there is also a significant and inverse relationship between the total score of mental health and dimensions of quality of life and their total score of quality of life. Paying attention to the mental health problems of Covid-19 survivors by health system staff, especially nurses, and choosing supportive strategies for them is one of the priorities that should be considered. Psychological support for these people can improve their mental health and indirectly increase their quality of life.

Keywords: Mental Health, Quality of life, Survivors, Covid-19